

К. В. Дзюндзюк,
аспірант кафедри соціальної і гуманітарної політики,
Навчально-науковий інститут "Інститут державного управління"
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8668-1414>

DOI: 10.32702/2306-6814.2023.5.132

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ РОЗУМНОГО ВРЯДУВАННЯ ЯК ОДНОГО З КОМПОНЕНТІВ РОЗУМНОГО МІСТА

К. Dziundziuk,
Postgraduate student of Social and Humanitarian Policy Department, Educational and Scientific Institute
"Institute of Public Administration" of V.N. Karazin Kharkiv National University

THE ESSENCE AND COMPONENTS OF SMART GOVERNMENT
AS ONE OF THE ELEMENTS OF THE SMART CITY

У статті досліджено сутність розумного врядування як одного з основних компонентів розумного міста. З'ясовано, що поняття "розумний уряд" та "розумне врядування" не є тотожними. Розумне врядування є сукупністю принципів, чинників та можливостей, що визначають форму управління, що відповідає умовам та вимогам суспільства знань. Розумні уряди реалізують ініціативи розумного врядування. Розумне врядування - це процес, а не конкретна мета, що підтримується набором актуальних технологій, до яких зараз можна віднести великі дані, соціальні мережі, блоги, канали RSS, застосунки для смартфонів, хмарні обчислення, датчики Інтернету речей. Також розумне врядування може бути поєднанням соціальних медіа, відкритого уряду та великих даних або, іншими словами, соціальних технологій.

Визначено, що елементами розумного врядування можуть бути стейкхолдери, структури та організації, процеси, ролі та обов'язки, технології та дані, законодавство та політика.

Визначено, що основними викликами, з якими стикаються органи місцевого самоврядування в процесі розумного врядування є: недостатнє фінансування, відсутність зацікавленості з боку громадян та держслужбовців, низький рівень цифрової грамотності населення, вплив з боку політичної, економічної та соціальної сфер.

The article examines the essence of smart governance as one of the main components of a smart city. It was found that the concepts of "smart government" and "smart governance" are not the same. Smart governance is a set of principles, factors and opportunities that determine the form of governance that meets the conditions and requirements of the knowledge society. Smart governments implement smart governance initiatives. Smart governance is a process supported by a set of current technologies, and not is a specific goal. Currently big data, social media, blogs, RSS feeds, smartphone apps, cloud computing, IoT sensors, etc. are used for enhancing smart governance processes. Also, smart governance can be a combination of social media, open government, and big data, or in other words, it actively uses social technologies.

It was found that the elements of smart governance are: stakeholders, structures and organizations, processes, roles and responsibilities, technologies and data, legislation and policies. It was determined that the main challenges faced by local governments in the process of smart governance are: insufficient funding, lack of interest from citizens and civil servants, low level of digital literacy of the population, political, economic and social influence.

It was noted that smart government uses and integrates ICT and innovation in governance, including internal operations, as well as public services and citizen engagement, to develop a smart city. Data collected in the context of a smart city is a key success factor for smart governance, as it influences transparency, performance monitoring, reporting, planning and policy making by local governments in a smart city. In order to more effectively overcome the problems that local governments face in the process of smart governance, they can be divided in relation to the interaction that occurs between them and citizens, businesses, public organizations, civil servants. It is necessary to use the interaction models "government to citizens", "government to business", "government to government", "government to civil servants" in the analysis.

Ключові слова: розумне місто, розумне врядування, публічне управління, інформаційно-комунікаційні технології, стейкхолдери, органи місцевого самоврядування.

Key words: smart city, smart governance, public administration, information and communication technologies, stakeholders, local governments.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Розвиток розумного врядування не відбувається за тим самим процесом, що й розвиток розумного міста, його скоріше можна назвати "феноменом" або "тенденцією", оскільки воно не стосується продукту, чи набору продуктів, що мають бути технічно визначені та уніфіковані за стандартами. Крім того, незважаючи на те, що управління розумним містом було концептуалізовано відносно нещодавно завдяки науковим дослідженням із залученням зацікавлених сторін, публічних та громадських організацій шляхом опису процесів та ролей, підбору наявних ІКТ, формуванню наборів даних тощо, такий процес концептуалізації не відбувається стосовно розумного врядування.

Через відсутність стандартизації терміну "розумне врядування" та через безліч підходів до нього, наразі він тісно асоціюється з концепцією розумного міста та поняттям цифрового або онлайн врядування. Далі розглянемо. Важливо знайти відповіді на питання щодо того, які концептуальні сутності визначають розумне врядування, які існують відносні переваги концептуальних сутностей розумного врядування, яким є зв'язок між розумним містом та розумним врядуванням, адже натомість загальноприйнятого визначення розумного врядування існує кілька обговорюваних концепцій та підходів, що по-різному визначають його складові та надають їм різне призначення в розумному врядуванні. Таким чином, пояснення цих компонентів та оцінка їх відносної важливості буде корисним для розуміння розумного врядування в цілому, дозволить нам отримати більш чітке уявлення про його майбутній розвиток.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання щодо розвитку компонентів розумного міста розглядаються у працях багатьох українських і зарубіжних науковців, зокрема, таких як А. Андрієнко, Р. Бережок, Р. Голландс, Дж. Гіл-Гарсія, Н. Кунанець, В. Пасічник, Л. Олійник, П. Перез, Г. Пурон-Сід, Дж. Чан, С. Чукут, Г. Шафферс та ін. Проте все ще недостатньо уваги приділено аналізу сутності розумного врядування в контексті розумного міста.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є визначення сутності розумного врядування як одного з компонентів розумного міста.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідники, як розумних міст, так і розумного врядування, намагаються вирішити майже однакові проблеми. Та досі не зрозуміло, чи розумний уряд та розумне врядування є синонімами, або доповнюють один одного, і як вони стосуються розумних міст. Незважаючи на те, що розумне врядування немає загальноприйнятого визначення, використання новітніх ІКТ, великих даних, штучного інтелекту та інших інновацій наводить нас на думку, що воно є наступним кроком розвитку цифрового врядування. Однак незрозуміло, як його компоненти взаємопов'язані та взаємодіють із концепцією розумного міста.

Розумне врядування можна розглядати як основу для розвитку розумного уряду за допомогою ІКТ. Селларі пише, що щодо терміну "розумний" немає загального консенсусу, він широко використовується як си-

нонім майже всього, що вважається сучасним та працює із залученням ІКТ, а також стосується, як пристроїв й систем, так і людей, як публічного, так і приватного секторів [1].

З іншого боку, "містом" вважається територія, на якій, за даними ООН, зазвичай проживає від 1500 осіб на квадратну милю. Проте, щільність відрізняється в різних країнах. Ще одним визначенням міста може бути міська громада, що існує в певних адміністративних межах, де "громада" — це група людей із розподілом обов'язків, діяльності та стосунків. Ці визначення підкреслюють тісний зв'язок між "містом" та "урядом" у конкретному географічному місці. Відповідно до зазначених раніше визначень "розумного" та "міста", розумне місто стосується рівня технологічного розвитку міста.

Що стосується розумного врядування, то визначення "розумного" дозволяє нам стверджувати, що це публічне управління, в якому використовуються певні інтелектуальні системи. Проте таке визначення є надто близьким до минулих концепцій, таких, як електронне врядування, цифрове врядування, відкрите врядування, де використання ІКТ дозволяє органам влади ставати більш ефективними та прозорими.

Меллулі [6] пише про розумне врядування, як про широке використання технологій органами влади для досягнення цілей, тоді як Гіл-Гарсія [2] пов'язує терміни "розумне місто" та "врядування" та вказує на використання інновацій та інтелектуальних систем для місцевих або державних органів влади, як засіб підвищення їх ефективності та результативності.

Шолл [8] пов'язує сприяння інноваціям із розширеною спроможністю органів місцевого самоврядування вирішувати проблеми та підвищувати рівень життя на рівні міст. В процесі розумного врядування використовуються дані, у широкому сенсі, задля покращення якості надання публічних послуг, забезпечення інтегрованого безперебійного обслуговування, взаємодії з громадянами, спільного вироблення політики, впровадження рішень для покращення добробуту громади. Трансформація цифрового врядування в розумне передбачає участь громадян, прозорість інформації та покращення послуг.

Гіл-Гарсія [2] дійшов висновку, що розумне врядування — це творче поєднання нових технологій та інновацій у публічному секторі, завдяки якому можна зменшити складність та невизначеність системи управління через координацію, постійну взаємодію, доступ до відкритих даних та спільне використання інформації. Зокрема, він стверджує, що розумне врядування — це процес, а не конкретна мета, що підтримується набором актуальних технологій. Наприклад, зараз це великі дані, соціальні мережі, блоги, канали RSS, застосунки для смартфонів, хмарні обчислення, датчики Інтернету речей. Також розумне врядування може бути поєднанням соціальних медіа, відкритого врядування та великих даних або, іншими словами, соціальних технологій.

Оджо та Меллулі [7] порівнюють альтернативні підходи до мереж як шлях для органів влади впоратись із соціальними проблемами та розглядають розумне врядування через мережу спільного управління. Розумне врядування також визначається як наступний крок

для електронного врядування з використанням інновацій та оновлених послуг або як наступний крок відкритого врядування із залученням громадян, налагодженням спільного управління, покращенням підзвітності.

Хіменез [4] пише про інтелектуальну модель для публічних організацій під назвою "матриця екосистеми розумного уряду". Ця модель являє собою двовимірну матрицю, що поєднує функції відкритого уряду (прозорість, співпраця та участь) та контекст розумного міста (організація та управління, технології та інфраструктура, управління та політика, соціальне, економічне та природне середовища) й також визначає розумний уряд, як наступний крок відкритого уряду.

Джун та Чунг [5] погоджуються з таким підходом та пишуть про так звану "платформу Government 3.0", що забезпечує поширення відкритих даних між органами влади та громадянами, підприємствами та забезпечує спільне проектування публічних процесів. Крім того, вони зазначають, що основну розумного уряду складає сумісність на трьох рівнях — технічному, концептуальному та організаційному.

Гіл-Гарсія [3] визначає перехід інновацій у врядуванні від концепції, заснованої на цінностях, до конкретної мети з конкретними цілями, що використовуються для вимірювання розумності. У цьому відношенні органи влади використовують інновації, щоб бути:

- сприйнятливими — краще розуміти потреби громади;
- проникливими — точно оцінювати стан середовища;
- швидкими — реагувати та приймати рішення швидко та ефективно.

Згідно з цим підходом, розумне місто є лише підмножиною розумного уряду, де органи місцевого самоврядування використовують поняття розумності, як спробу підвищити власну ефективність, дієвість, прозорість та використовують для цього новітні технології та інновації.

Розумне місто є середовищем, де інновації реалізуються на практиці у публічному секторі, що підвищує ефективність та результативність органів влади, якість надання послуг, прозорість процесів та сприяє співпраці органів влади та громадян. Розумність міст полягає у здатності міста надавати інтелектуальні послуги. Розумне врядування сприяє розвитку економіки міста через зусилля органів місцевого самоврядування із залучення та створення нових робочих місць.

Розумний уряд задля розвитку розумного міста використовує та інтегрує ІКТ та інновації в управління, включаючи внутрішні операції, а також публічні послуги та залучення громадян. Дані, що були зібрані у контексті роботи розумного міста, є ключовим фактором успіху розумного врядування, адже вони впливають на прозорість, моніторинг діяльності, підзвітність, планування та формування політики органами місцевого самоврядування у розумному місті.

Оскільки в наукових джерелах використовуються як терміни розумний уряд, так і розумне врядування, їх слід розрізняти. Уряд виникає, коли особи, які мають юридично та формально отримані повноваження, здійснюють певну політичну діяльність. Врядування означає процес розробки, створення та виконання заходів, що

підтримується спільними цілями громади та організацій, що можуть мати або не мати формального авторитету, або політичної сили. І в цьому відношенні розумне врядування є сукупністю принципів, чинників та можливостей, що визначають форму управління, що відповідає умовам та вимогам суспільства знань. Розумні уряди реалізують ініціативи розумного врядування. Розумне врядування стосується трансформації публічного управління у відкрите, більш ефективне та прозоре, із поєднанням новітніх технологій та інновацій, що виходить за рамки типових підходів до цифрового та відкритого врядування.

Крім того, розумне врядування розглядається з точки зору місцевого самоврядування, адже воно стосується управління розумними містами в конкретному географічному місці.

У зв'язку з наведеним вище та розумінням вагомості ролі цифрової трансформації, ми притримуємось думки, що розумне врядування стосується процесу, який спрямований на покращення ефективності та діяльності органів влади за допомогою поєднання цифрових технологій (обробка даних, мережевий зв'язок) та інновацій, які, швидше за все, виникають на місцевому рівні.

Розумне врядування складається з наступних елементів.

— **Стейкхолдери.** Цей термін може стосуватись не лише стейкхолдерів в сенсі зацікавлених осіб, громадських організацій, приватних підприємств, партій та будь-яких інших організацій, що якимось чином залучені до розумного врядування, а й ключових акторів або всіх, хто має доступ до врядування. Для більшого розуміння ролі стейкхолдерів в розумному врядуванні, їх можна розділити на публічних, приватних, наукових та громадських. Публічних стейкхолдерів можна визначити як інституції. Приватні стейкхолдери здебільшого визначаються як фірми та приватні підприємства. Наукові стейкхолдери переважно описуються як академічні установи, такі як університети, дослідницькі інститути. Громадським стейкхолдером по суті є громадянське суспільство.

— **Структури та організації.** З одного боку, важливим є створення нових організаційних структур в контексті розумного врядування, з іншого — необхідно вдосконалювати існуючі структури за допомогою впровадження ІКТ. Також існує необхідність створення та підтримки міжурядових, міжвідомчих, а також міжгалузевих мереж для забезпечення співпраці між різноманітними суб'єктами.

— **Процеси.** Різноманітні підходи до розумного врядування призвели до появи різних інтерпретацій того, як мають бути організовані процеси взаємодії зацікавлених сторін. Найбільш часто згадуваними процесами в наукових джерелах є: обмін інформацією, комунікація; залучення, участь, співпраця, спільне виробництво; процес прийняття рішень; впровадження, управління.

— **Ролі та обов'язки.** Через співпрацю з іншими міськими стейкхолдерами, міська влада може, як стати більш важливим актором, так і зменшити рівень власної відповідальності через активізацію участі різноманітних стейкхолдерів, що готові розділяти відповідальність за розширені можливості використання результатів розвитку розумного міста.

— **Технології та дані.** В дослідженнях розумного врядування використання новітніх ІКТ стосується підтримки або активації певних видів діяльності, наприклад, кращого планування та прийняття рішень, покращення централізованого керування, розширення та поглиблення участі. Стосовно використання даних в контексті розумного врядування, мова йде про відкриті дані, відкриті публічні дані, аналіз даних.

— **Законодавство та політика.** Розумне врядування сприяє розвитку сучасних політичних інструментів, призначених для подолання нових міських викликів. Зміни також стосуються змін норм, політики та практики та керівних принципів і цінностей. Законодавчі зміни не є ключовою стратегією сприяння розвитку розумних міст, проте мають забезпечувати процес їх розвитку. В рамках розумного врядування виникають унікальні політичні та правові проблеми, що стосуються, наприклад, доступу до даних, соціальної справедливості тощо.

Далі визначимо основні виклики, з якими стикаються органи місцевого самоврядування в процесі розумного врядування. До них можна віднести: недостатнє фінансування, відсутність зацікавленості з боку громадян та держслужбовців, низький рівень цифрової грамотності населення, вплив з боку політичної, економічної та соціальної сфер.

Щоб створити цифрову інфраструктуру та пов'язати цілий ряд елементів онлайн, органи влади потребують значного фінансування та інвестицій. Країни, що розвиваються, стикаються з нестачею фінансових ресурсів через необхідність впроваджувати інші заходи розвитку, низький рівень збору податків, великі міжнародні позики, дефіцит торгівлі та інші соціальні проблеми. Глобальні проєкти з реалізації концепції розумного міста можуть бути не на часі в таких умовах.

Вже на етапі розвитку врядування, як належного врядування, передбачається участь більшої кількості громадян в управлінні. Проте іноді публічні організації демонструють спротив та перешкоджають залученню громадян до діяльності, яку вони здійснюють. Частіше за все це відбувається з міркувань безпеки та політичних міркувань. Тому задля зниження ризиків, мають бути прийняті певні закони щодо конфіденційності даних, доступ до різних видів інформації має чітко розмежовуватись, як при роботі з нею всередині організації, так і при міжорганізаційній взаємодії.

Не всі держслужбовці володіють цифровою грамотністю. Щоб скористатися перевагами електронного врядування, необхідні базові знання електронних пристроїв — комп'ютера, смартфона, планшета — та навички користування Інтернетом. Люди, які проживають у сільській місцевості, бідних домогосподарствах та маргіналізованих громадах, зазвичай не мають доступу до Інтернету чи цифрових систем. Для того, щоб ефективно використовувати ІКТ, органи влади повинні ініціювати державні програми та організувати навчальні заходи, щоб зробити електронне навчання доступним для всіх верств суспільства. Лише тоді громадяни з різних верств суспільства зможуть отримати вигоду від того, що надає розумне місто, та відбудеться розвиток суспільства в цілому.

Інноваційні стратегії та правила розумного міста дозволяють реалізовувати широкомасштабні проєкти.

Розумні міста вимагають відповідного набору структурних умов у сфері політики та нормативних актів, щоб мати потенціал ставати "розумнішими". Щоб досягти цієї мети, всі розумні міста мають колективно вчитися одне в одного, щоб побудувати кращі практики, визначити певні обставини, за яких доречні конкретні стратегії, які можуть найкраще сприяти успіху. Це особливо актуально, коли стає доступною інформація про фактичні результати реалізації концепції розумного міста, вплив на всі сфери роботи міста та довгострокові наслідки.

Робота в цьому напрямку допомагає узгодити стратегії реалізації концепції розумного міста від місцевого до національного рівня. З одного боку, обмін знаннями є позитивним механізмом для політиків, яким доводиться приймати рішення швидше, ніж у минулому, через швидко змінюваний соціально-політичний контекст. Та ще одним результатом є реакція на перспективне мислення в практиках розробки політики. Зрештою, додатковий позитивний ефект пов'язаний із визначенням того, які є відмінності та спільні аспекти при реалізації концепції розумного міста в великих та малих містах в рамках країни.

Сприятливий політичний вплив, який має ефективне розумне врядування розумним містом на органи місцевого самоврядування, також перетворюється на позитивний економічний вплив, при якому, по-перше, розумні міста можуть зменшити свої витрати, по-друге, можуть отримати фінансові ресурси для реалізації інноваційних проєктів. Загалом, економічний вплив на розумні міста можна розглядати в рамках трьох аспектів:

- зниження витрат на основі спільних знань та навчання;
- стимулювання національних інвестицій у проєкти з реалізації концепції розумного міста;
- участь у фінансованих проєктах.

Що стосується соціальної сфери, то здебільшого існує тенденція пов'язувати термін "розумні міста" лише з новітніми ІКТ, не звертаючи уваги на різноманітні аспекти, пов'язані з людським, соціальним та екологічним капіталом, що розглядаються як ключові фактори розвитку міст. У розумному місті комплексні дії, що сприяють налагодженню відносин між громадянами та різними інституційними, міськими та технологічними елементами, мають вирішальне значення для забезпечення як розвитку міст, так і економіки знань та інновацій. Існує позитивний зв'язок між міським добробутом та наявністю великої кількості професіоналів у творчих сферах, якістю міських транспортних мереж, розповсюдженням ІКТ, якістю людського капіталу.

Загалом, інтегрована модель розумного міста має працювати задля досягнення наступних чотирьох цілей:

1. Розвиток людського капіталу: розширення прав і можливостей громадян (інформованих, освічених та активних), інтелектуальний капітал та створення знань.
2. Розвиток соціального капіталу: підвищення соціальної стійкості та цифрового залучення.
3. Зміна поведінки: створення відчуття, що всі жителі міста є його власниками та однаково відповідальні за нього.
4. Врахування потреб всіх верств населення: інновації мають враховувати потреби, навички та інтереси громадян, різноманітність та індивідуальність. Прийняті

рішення, що стосуються розумного міста не мають бути відірваними від його соціального контексту та мають відповідати на поточні виклики, що існують у місті.

У сучасному цифровому суспільстві ІКТ є основним компонентом підтримки розвитку суспільства, міст та країн. В той час, як в одних дослідженнях підкреслюється вплив нових технологій на економічний розвиток, а інші зосереджені навколо аналізу ключових факторів, пов'язаних із використанням та можливостями ІКТ, в усіх них відображається думка, що нові технології відіграють важливу роль у розвитку міст.

Для більш ефективного подолання проблем, з якими стикаються органи влади в процесі розумного врядування, можна розділити їх відносно до взаємодії, що виникає у органів влади із: громадянами, бізнесом, публічними організаціями, держслужбовцями.

Відповідно до моделі "уряд — громадянин", органи влади безпосередньо взаємодіють з громадянами через різні канали зв'язку, такі як газети, веб-портали, форуми, радіо, соціальні медіа, мобільні застосунки тощо. Мета полягає в тому, щоб донести інформацію до громадян та дозволити їм висловити власні думки, проблеми, скарги, поради та за допомогою зібраних даних визначити пріоритет вирішення проблем.

Модель "уряд — бізнес" спрямована на пряму взаємодію між центральними та місцевими органами влади з бізнес-сектором та на вирішення проблем, з якими стикаються підприємці та стартапи. Компанії можуть отримати актуальну інформацію про поточну політику, нормативні акти, податки, кредитні можливості для покращення та розширення власного бізнесу.

Модель також заохочує ділові транзакції в режимі онлайн, щоб заощадити час, кошти та надати дані в реальному часі, які надалі можна використовувати для планування та прогнозування економічної ситуації. Підприємства можуть скористатися опитуваннями, звітами та даними, зібраними урядом, для започаткування нових підприємств. Крім того, органи влади можуть інформувати компанії про екологічні норми, вказівки та протоколи, яких слід дотримуватися під час створення виробничих підрозділів, специфікацій продукції, утилізації заводських відходів тощо.

Модель "уряд — уряд" спрямована на безпосередню взаємодію між урядом та публічними організаціями. Мета полягає в тому, щоб інтегрувати всі канали управління для формування більш цілісної системи. Це призводить до більшої прозорості, підзвітності та безперервного виконання адміністративних обов'язків. З використанням ІКТ з'являється цифрова модель публічних послуг. Це зменшує корупцію в державних установах, встановлюється належний двосторонній зв'язок між посадовими особами та громадянами, особливо на місцевому та регіональному рівнях, забезпечується більша підзвітність та ефективність у роботі органів влади.

Мета моделі "уряд — держслужбовець" — надати онлайн програмну систему та інструменти для створення каналу взаємодії між держслужбовцями, органами влади та приватними компаніями. Ідея полягає в тому, що кожен держслужбовець в Інтернеті має особливий акаунт, що пов'язаний з його ІПН, номером банківського рахунку та особистою інформацією. Це дозволяє

ідентифікувати держслужбовців під час їх взаємодії онлайн між собою, із публічними та приватними організаціями, під час обміну документами та будь-якою інформацією. Це має позитивний ефект для моніторингу їх діяльності та підвищення кібербезпеки, збереження конфіденційності даних.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Розвиток розумного врядування як одного з компонентів розумного міста, має не лише відбуватись паралельно розвитку усіх інших компонентів, а й мати вищий пріоритет. Від розвитку розумного врядування залежить успішність взаємодії органів місцевого самоврядування з громадянами, організація процесу їх участі в управлінні розумним містом та ступінь їх впливу на рішення, що приймаються в рамках реалізації проєктів розумного міста. Тому подальшим напрямом досліджень з даної проблематики мають стати методи взаємодії органів місцевого самоврядування з громадянами в контексті розвитку розумного міста.

Література:

1. Cellary, Wojciech, "Smart governance for smart industries." ICEGOV. 2013. 1. Pp. 91—93.
2. Gil-Garcia, Ramon, Pardo Theresa and Armando Aldama-Nalda. "Smart cities and smart governments: Using information technologies to address urban challenges." 14th Annual International Conference on Digital Government Research. 2013. 1. Pp. 296—297.
3. Gil-Garcia, Ramon, Helbig Natalie and Adegboyega Ojo. "Being smart: Emerging technologies and innovation in the public sector." Government Information Quarterly. 2014. 31. Pp. 11—18.
4. Jimenez, Carlson and Francisco Falcone. Smart government: Opportunities and challenges in smart cities development, Hershey, USA: IGI Global, 2014. Pp. 1—19.
5. Jun, Chae Nun and Chung Joo Chung. "Big data analysis of local government 3.0: Focusing on Gyeongsangbuk-do in Korea." Technological Forecasting & Social Change. 2016. 110. Pp. 3—12.
6. Mellouli, Sehl, Luna-Reyes Luis and Jing Zhang. "Smart government, citizen participation and open data." Information Polity. 2014. 19. Pp. 1—4.
7. Ojo, Adegboyega and Sehl Mellouli. "Deploying governance networks for societal challenges." Government Information Quarterly. 2018. 35. Pp. 106—112.
8. Scholl, Hans Jochen and Margit Christa Scholl. "Smart governance: A roadmap for research and practice." iConference. 2014. 1. Pp. 163—176.

References:

1. Cellary, W. (2013), "Smart governance for smart industries", ICEGOV, vol. 1, pp. 91—93.
2. Gil-Garcia, R. Pardo, T.A. and Aldama-Nalda, A. (2013), "Smart cities and smart governments: Using information technologies to address urban challenges", 14th Annual International Conference on Digital Government Research, vol. 1, pp. 296—297.
3. Gil-Garcia, R. Helbig, N. and Ojo, A. (2014), "Being smart: Emerging technologies and innovation in the public

sector", Government Information Quarterly, vol. 31, pp. 11—18.

4. Jimenez, C. and Falcone, F. (2015), "Smart government: Opportunities and challenges in smart cities development", Handbook of Research on Democratic Strategies and Citizen-Centered E Government Services, IGI Global, Hershey, USA, pp. 1—19.

5. Jun, C. N. and Chung C. J. (2016), "Big data analysis of local government 3.0: Focusing on Gyeongsangbuk-do in Korea", Technological Forecasting & Social Change, vol. 110, pp. 3-12.

6. Mellouli, S. Luna-Reyes, L. and Zhang, J. (2014), "Smart government, citizen participation and open data", Information Polity, vol. 19, pp. 1—4.

7. Ojo, A. and Mellouli, S. (2018), "Deploying governance networks for societal challenges", Government Information Quarterly, vol. 35, pp. 106—112.

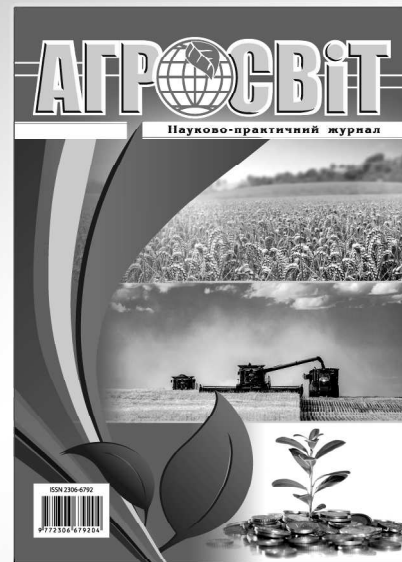
8. Scholl, H. J. and Scholl, M. C. (2014), "Smart governance: A roadmap for research and practice", iConference, vol. 1, pp. 163—176.

Стаття надійшла до редакції 16.02.2023 р.

АГРОСВІТ

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292